

התבצלוות מאוחרת

היום, שלושים ושמונה שנים לאחר המלחמה, ערב יום הזיכרון לחללי צה"ל אני מבקש סליחה מדעון גלעדי וחבריו לוחמי פלוגה ב' גוד 407, על שחשדנו בכשרים בלילה חשוך ותחת אש כבדה, על שראינו את המציאות מנוקדת המבט הצרה של הפריסקופ ועל שלא ידענו אז מעשה גבורתם

סא"ל (במיל') ד"ר עפר דורו

איתן⁴ לא היסס לרגע והורה לי לסתור עט הנגמ"ש לחניון המפותץ, שהיה מטווח כל הזמן על ידי טיל נ"ט מצריים, ושמנו עפו לכל עבר גוש פלדה בוערים. התקורתית עד כעשרה מטרים מהחניון ואיתן הורה לי לעזoor. הוא ירד לבדו מהנגמ"ש והחל מטפס מטנק לטנק, כשחקק מהטנקים בוערים, מודאג שלא נשארו בתוכם פצעים. בחפשו בתוך הטנקים הוא מצא עוד מספר פצועים שלא פינו את עצםם בשלב הראשוני, וגם אותו העביר לנגמ"ש שהיה צפוף מלא עד אפס מקום. איתן עצמו נפצע בשלב זה מרטיסים ביד וביצע פעולתו זו כאשר ידו חבושה לאחר שהעברנו את כל הפצועים לנגמ"ש נסעו לאחר מכן כחמש מאות מטרים, ואז ספג החניון מספר טילי נסף שהציג את שאר הטנקים ואת הנגמ"ש השני של הגדור. מהאזור לרשת הקשר הבנו שה动员 נושא, שהמג"ד אברהם אלמוג נשאר עם לשושה טנקים תקינים בלבד, והוא זוקק לעזרה דחופה של טנקים.

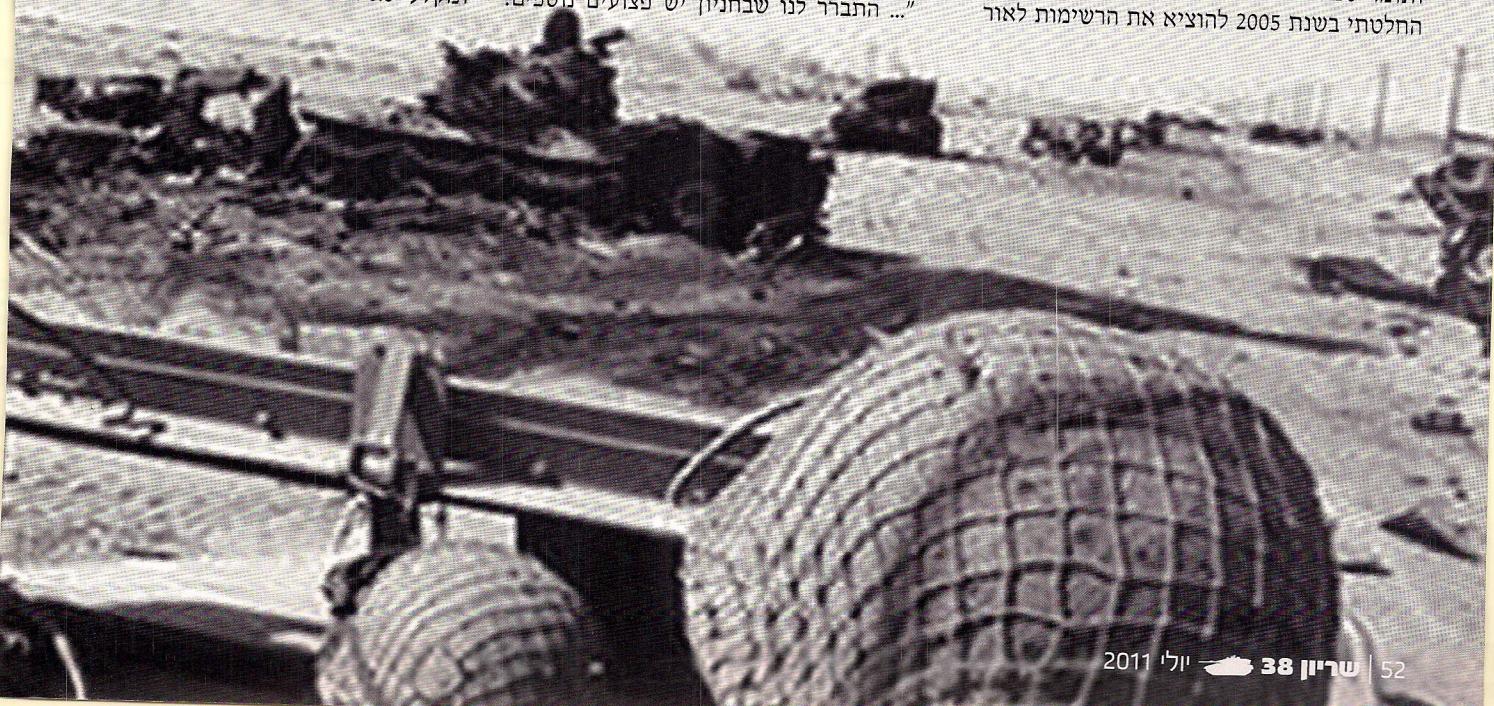
באוטו שלב קרייטי הופיעו לפטע מדרום לנו כתשעה טנקים חדשים מוגם אמ-60, דגם חדש ביוטר באותו הזמן, שאפשר היה להזות אותם בחשכה לפי צורת הצריח המוארת שלהם ומכליעי 0.5 המוחדים שבצירוחן המפקד. הפלוגה

כחוברת אישית שנתתי לה את השם "המלחמה שנשכחה". השם שבחרתי תיאר את תחושתי באוטם שנים, בהן לתוכחות הסובייקטיבית היה רצון להשיכח את אירעוי המלחמה. זורה לי היבט שונה בה לא התקיים טקס זיכרון מלכתי למלחמה, בעקבות דברי ביקורת שנשמעו בצדvor לארמיה 2 בכו התעללה, ואפשרו לנוכחות צה"ל האחים לעبور את התעללה ובפועל לשנות את פני המערכת.

ארבע עשרה שנים לאחר המלחמה, באוקטובר 1987, לאחר שהרגשת שזכרוני מתחליל לבגד בי חולות חטיבה 14 במסגרות גוד 184, פלוגה ז' של אליהו שוזן⁵, שנהרג במהלך המלחמה. בשלב מסויים של הלחימה נתקנו מהפלוגה והפכנו בפועלו לנגמ"ש חילוץ פצועים של הגדור. אירע אחד זכרו לי היבט אחד היומם. מצאו את עצמוני ממתים בהוראת המג"ד אברהם אלמוג⁶ בסמיכות לצומת טרטור – לכיסיון, ובצמוד למקבץ טנקים ונגמ"ש שעלו על מוקשים וטווחו על ידי חיילים מצרים בטיל סאג' שרשמתי לעצמי במהלך המלחמה. הרשימות האלה נשארו במגירה ועברו עוד כמה שנים עד שהרישתי לעצמי להראות אותם לבני המשפחה. הטנקים זהה ופגעו אונשוות בטנקיסטים שנשארו עליהם, שהמשיכו בחימה בעיקר באש מקלעים תוך שהם עומדים על טנקים בוערים. כתבתי על האירוע שני נני נביי היו בצבא, יונתן סמ"פ טנקים רק כאשר שני נני נביי היו בצבא, יונתן סמ"פ טנקים באותה חטיבה שבה שירתתי אני ערב המלחמה, ובאותה חטיבה שבסה שירתתי אני ערב המלחמה, והוא מר סמל בגוד חרוב (לימים גם הוא סמ"פ), ותומר סמל בגוד חרב (לימים גם הוא סמ"פ), החלוטתי בשנת 2005 להוציא את הרשימות לאור

במלחמת יום הכיפורים הייתה חיל סייר בפלוגה י' (חרם"ש) בגוד 79 בסיני. טלטלת הקרבנות הביאה אותה בלילה של 15 באוקטובר 1973 לצומת טרטור-לבסיקון יחד עם שאר לוחמי חטיבה 14, שפרצו ואחו בהפך שבין ארמיה 3 לארמיה 2 בכו התעללה, ואפשרו לנוכחות צה"ל האחים לעبور את התעללה ובפועל לשנות את פני המערכת.

ארבע עשרה שנים לאחר המלחמה, באוקטובר 1987, לאחר שהרגשת שזכרוני מתחליל לבגד בי חולות הקשור לפרטי אירועים שונים מהמלחמה, אירועים שעדי אז היו זקרים לי כאילו קרו אתמול, החלוטתי לעלות את הדברים על הכתב. במשך מספר ימים בחופשה משפחתי בוגש קטיפ, לאחר שבני הבית הילכו לשישון, ישכתי וכתבתי את פרטי האירועים בבלוק כתיבה שהבאתי במיוחד ATI, ובהתבסס על הזיכרונות ויומן מלחמה קצר שרשמתי לעצמי במהלך המלחמה. הרשימות האלה נשארו במגירה ועברו עוד כמה שנים עד שהרישתי לעצמי להראות אותם לבני המשפחה. רק כאשר שני נני נביי היו בצבא, יונתן סמ"פ טנקים באוותה חטיבה שבה שירתתי אני ערב המלחמה, ובאותה חטיבה שבסה שירתתי אני ערב המלחמה, והוא מר סמל בגוד חרב (לימים גם הוא סמ"פ), ותומר סמל בגוד חרב (לימים גם הוא סמ"פ), החלוטתי בשנת 2005 להוציא את הרשימות לאור

הרציני זה עכשו, לפניינו. אין חיויכים, אין דבריהם, לא צrik, אנו אחרי התדריכים. תודרכתי בדור שאלתי את מוזס המט"ק מה לעשות אם ייונע, לאן אנגאג את הטנק. תשובתו הייתה "אני סומך לך שתבאי אותנו לחוף מבטחים". קצר וכולל, אין שאלות. האמת שראיתי את המפות וידעת כי איפה אינפה אונחנו נמצאים. השתתפתי בכל התדריכים, ידעתי והבנתי בדיקות רב את המשימה. אך אל לנו לשוכן שאני אז בסה"כ מכונאי, ובמשמעות זו אני נהג.

המשמש הולכת ושוקעת, אדמניות זזהרת בייפוי המדבר. הדמיה צועקת והחוש הולך וטופס את מקומו. אנו נכנים לטנק, כולם, הדמיות נעלמות בכלים, המדים עזין לא סגורים אך רק דמות המפקד בולטות בכל טנק. דמתה קשור.

מתנייעים מנועים, המ"פ גדוען מסמן ביד את התנועה המיוולת "נווענו". אנו בשדרה הראשונה שייצאת לדרך. גדוען מוביל ואנחנו אחריו, לא עוברות דקotas והטנק של גדוען צולל לתוך תעלת השקייה (בל' מים) בצד הדרך. אין זמן לחילוצים חייבים להמשיך, כל האוגדה אחרינו והציג אחד. גדוען לא מהסס ו קופץ על הטנק שלו, אנו מובילים את שדרות המשע של אוגדה. ניאו והצוות נשארים עם הטנק התקוע. אנו עוברים אותו ומשיכים.

בדומה רועמת, נעים לעבר "לכטיקון". כבר חושך מוחלט. מוזס מכון אותו, לא לסתות מהציר, לנhog אני יודע ואורוב. עדין הכל פסטורי.

ציר "לכטיקון"

בשעה טוביה עולים על ציר "לכטיקון" מתחילה בנסיעה מהירה, עוברות דקotas, כך זה לפחות נרא, הקשר נפתח, בדיקת קשור, הכל תקי. תזורת: קיבלו הנחיה מפורשת לא להשתמש בא"א פנסי אינפרא אדום) על מנת שלא יהו אותנו.

אבל אצ"ן שהוא כפי הנראה אחר המורשת הגדול והרחב ביחס למלחמת יום הциפרים שקיים בכלל. בעлон החדש של החטיבה מחודש מרץ 2010 התרגשתי לקרוא דברים ברורים ביותר שכטב אווי שיר, שהיה אז מכונאי וסמל טכני בפלוגה והעתקש להצטרכו להחmittת הפלוגה כנהג טנק. גדוען גלעדי המ"פ אישר לו את מבוקשו והוא צורף כנהג טנק וא של הפלוגה. את חוותיתו שכטב העלו מנהלי אטר החטיבה לאטור, וכך הוא כתוב⁷:

"...כשאני מאיזין היום לרשות הקשר "מקדח"⁸, נזכר אני בכוויל השקט והרגוע של גדוען גלעדי, באש התופת (וגם קוזם בקרב הבלימה כשותפנו ארטיליריה מסויבת), שיכול לשמש מופת ומורשת טרומת השריון באשר הם.

שחטי הכנוס 15 באוקטובר 1973

אני נהג טנק בפלוגה ב', 1' שנע אחרי המ"פ גדוען גלעדי.

שעות בין ערביים, שמש כתומה גדולה שוקעת בפאתי המדבר, רוח מדבנית קרה מתחילה לנשוב, ואנו בתנועה מהנתלית, טנק אחרי טנק, נכניםים בשדרת מסע למוקמוני, מימני ומשמאלי טנקים.

מחנים, מודומים מנוע. דמתה קשר.

אני יוצא מפתח הנהג, חובר למוזס המט"ק ול"שמל" (שמואל) הטען קשר שכבר עמדוים על סיון הטנק, ופעם ראשונה שאני חווה "פיק" ברכיים", מושג שלמדתי בילדותי אך לא חוותית, הברכיים פשוט רודודות. ים' של טנקים, שדרות, שדרות, מאות טנקים ולוחמים עומדים בשקט, לא מדברים, כל אחד מכונס בתוך עצמו, לא חושבים על כלום, דמתה מדבר. עצמה שהלב לא יכול להכיל. הטנקים בצע אדמה נטמעים בצע החול המדבר. אין זה מפחית מגודל העוצמה ומה שמעיד על מה שהולך להיות.

ימים של לחימה, קרבות שב"ש (שריון בשירון) כבר מאחורינו, אך זאת הייתה רק הפתיחה, הדבר אשר דמיינו באותו לילה קשה לא היה נון ולשוווא

עקפה אותנו משמאלי לציר והמשיכה צפונה, הרגשנו הקללה מן הסיוויל הבלתי צפו, אך לא עברו כעשר דקות וראינו את אותם טור טנקים מצוחצח נסע בחזרה דרומה לכיוון שםנו הגיע. לא יכולנו לקיים קשר איתם, כי לא ידענו לאיזו דרך האזינו, אך הייתה זו סטייה לחץ רצינית למורל שלנו. להרגשותנו אז – הפלוגה האלומונית התקרכה לתופת, הריהה אותו והעדיפה להסתלק. הרגשנו נתושים וכויסים.

בוועדת העיטורים שזמנתי להיעיד בפנייה אחרי המלחמה העלית נקודה זו, ומעבר להחלה מבטים רב משמעות בין הגנרים השונים והבטחה שהנושא יבדק, לא נודעה לי עד היום סיבת תנעיתה בחזרה של הפלוגה.

טיופורה של פלוגת הטנקים שנעלה מטה בזיכרוני שניהם רבות כתעלומה לא פתרה. כמה חדשים לאחר צאת היום לאור פנה אליו חבר לעובודה והביא לי את ספר החטיבה⁹ שלו הشهادיק במלחמה – חטיבה 600 שנלחמה בסミニות לחטיבה 14. בקורסי בספר מצאתי תיאור של אותה פלוגה, פלוגה ב', מגדוד 407 של חטיבה 600. לפי הכתוב בספר, מפקד הפלוגה רס"ן גדוען גלעדי נع צפונה על ציר לכטיקון. מטרתו הייתה הגיעו לצומת "טוטור לכטיקון", לפניה מזרחה על ציר "טרטור" ולתגר את השיטה ממערב למזרחה. בסערת הקרב ובחשכת הליל הוא פספס את הצומת וرك לאחור דקotas ספורות של נסעה הבין שטעה ושב על עקבותיו. אנחנו שעמדנו לצד הצומת ראיינו את הפלוגה נעה צפונה בחושבונו שמטטרתת לסייע לכוחות חטיבת 14 מצפון, ולא צובטו הרבה ואני אותה "נסעה" בעוד שפועל היא נעה למשימתה שהיתה טיהור ציר "טרטור" מלפני מזרחה.

האמת שקרהתי את הדברים בהתרומות ובבנה מאוחרת של יותר משלשים שנה, שככל שהשנו את הפלוגה ומפקדתה.

לימים עלה אטר חטיבה 14 לאויר, בהעתה

צומת טוטור-לכטיקון כמה ימום לאחר
הקרב של 15 באוקטובר 1973

גדעון גלעדי ז"ל קיבל על
לחימתו בלילה זהה את עיטור
הגבורה שהוא העיטור הגבוה
ב尤טור שנינתן לחיליל צה"ל. בעיטור
הגבורה ונזכר.¹⁰

דס"ג גודעון גלעדי ז"ל

הגביהו נסיבותן. סרן גדיעון גלעדי ז"ל עבר מהיל הצענים לחיל השריון, ובכך הגשים את שאיפתו למלא את מקומו של אחיו אמנון ז'ל, שנפל במלחמת ששת הימים כ"מ"פ טנקים. בליל 15 באוקטובר 1973, במסגרת המשימה לפרקcia העביר הציג לתנועת כוחותינו אל מעבר לתעלת הוביל את פלוגתו לפתח ציר "טרטור" ממערב. באזרע צומת "טרטור" - לכיסיון נתקלה הפלוגה במאורב מצרי. במהלך הקרב נפצעו 2 טנקים תקינים. בטנקים אלה לחם סרן גדיעון גלעדי ז'ל, והוא עבר לפיקד טנק אחר. הכוח המשיך במילוי משימותיו ותקף את הצומת פעמים מסוף, למרות הפיגועים הרובוט שחוזר וسفג, עד שנותרו בו רק 2 טנקים תקינים. בטנקים אלה פרץ לבסוף סרן גדיעון גלעדי ז'ל בצד "טרטור" מזרחה, ופינה את הדרכן לכוחות הצענים שנעו אחריו. במהלך הקרב נפצעו גם טנקים אלה, וسرן גדיעון גלעדי ז'ל נהרג בעת ביצוע המשימה. בנסיבות אלה גילה דבקות במשימה, כושר מנהיגות למופת ואומץ לב וגבורת עלייתא. על מעשה זה הוענק לו עיטור הגבורה.

שמעון פרס, שר הביטחון. אייר תש"ה, מאי

היום, שלושים ושמונה שנים לאחר המלחמה. ערב יום הזיכרון לחילוי צה"ל אני מבקש שליחת מגדעון גלעד וחבריו לוחמי פלוגה ב' גודו 407, על שחשדנו בכשרים בלילה חשוך ותחת אש כבודה, על שראינו את המציאות מנוקות המבט הצarra של הפריסקופ ועל שלא ידענו אז את מעשה נבורתם.

הלקה שלמדתי מאז אותו גילו הוא שוגם כאשר אתה רואה בעיניך ממש מציאות מסוימת, יתכן שהיא מציאות אמתית אבל בפרשפקטיבנה צרה. יתכן שהמציאות הרוחבה שונה ולעתים אף הפוכה מהפרשפקטיבנה הצרה, וככאמר חז"ל מפרקאי אבות: "הַיּוֹן קָנְתָּא תֵּלְקָדְשָׁמֶן לְכָפְרָתָו".^{ל"א י"ג}..."כִּי מִקְדָּמֵךְ בָּזְרָע אָזְרָעָנוּ עַד..." (ירמיהו

יבא זכרו של גدعון גלעדי, יחד עם זכרם של
שאר חללי פלוגה ב' מגדוז 407, ברוך.

אומת גורגורל-לבסקיון בפתח סיירוס

לחרפוש הינו לבד.

פתאום, הטנק מסתובב 90 מעלות וצולע עד
עומק התובה לתוך החול, חטפנו אותה, פגחדר
למייל הדלק השמאלי והזחל נקרו כמו שرون
געלים שנפרם במחירות. גدعון ואנשי הכוח
קובצים מהטנק, ברור שהփיזע שלו עניין של
שוגנים "

מטעםו של אורי שריר עולה בבירור כי הטנק של גدعון גלעדי דהר צפונה תחת אש כבדה ופספס את הצומת ושב על עקבותיו דרומה לאחר מס' 2.

עשרות ושתים שנה לאחר המלחמה, בשנת 2005 ומספר חודשים לאחר שהוצאתו את יומן המלחמה שלו, הוציאתי לאור את הספר "פלוגה י', בסופה", המספר את סיפורה של הפלוגה במהלך המלחמה. הספר יצא לאחר עבודה תחקיר ש衲שכה כמעט שנתיים, בהם ראיינתי כמעט את כל חייל הפלוגה שנותרו בחיים. היה ולآخر ימיים של לחימה התפרקה הפלוגה בגל אבדות כבדות, הבאתי בספר את סיפורו של כל אחד מחייליה שברובם הctrפו ליחידות אחרות והשווינו להלצות

לספר זה כבר הסקתי להכניס השלהמה לפסקה מהיומן האיש឴י, המתיחסת לתיאור התנוועה של פלוגה ב' מגדוד 407, שם כתבתי:⁹

"שלוחים שנה אחריו", כאשר בכל הזמן הזה תעלומות הטנקים הבוורחים ממשיכת הטריד אוטו, הגיעו לספר בשם "חטיבה במלחתה יומם הפירורים" [הכוונה לחטיבה 600, ע"ד] שפתח את התעלומה עבורי. מסתבר שהטנקים לא ברחו אלא פשוט טעו בנויות ונעו צפונה מדי, כאשר גילו את טעותם סבו לאחריו לצורך ביצוע משימות המקוורת, והיאפתית ציר טירוטו" מאוגר לרשותם".

המשמעות – לא רואים כלום, חושך מוחלט. נעים צפונה במגמה לאחר את ציר "טרטור", לפנותו ימינה, לטהר את היצור ולאפשר גשר הגילים ולכוחות צה"ל לנועם והעליה.

פטואום, ללא התרעה אנו מתחילה לחטוף טילים, מיימין ומשמאלי, ארטילריה, אש תופת מכל היבואנים. אני לוחץ פול אז, הטנק טס ב-35 מייל בשעה (מקסימום מהירות), מדפים סגורים. גוזען קורא, צועק לשאר

הטנקים, איפה אתם, נראת שאחנהו בלבד, דזהרים.
הדורן צרה, כביש אספלט צר שהחול מכסה
חציו ממנה, המדרפים סגורים, חושן, רק הפגיים
מAIRים, אנו מתחילה לירות אש לכל כיוון,
התותח יורה כמעט כמו מכונת ירייה לכל מה שזוז.
הייצאות מסנוראות אחרות, המדרף סגור
והארייה רך דורך פריסקופ. למדתי את השיטה,
כל פעם שמדובר צוקע אש אני עוצם את העיניים,
כך איני מסתנוור. כל שאני מצחית הוא לראות
את הפסים הלבנים רצים במאצל הפריסקופ, כך
אני מבין שאין על החיר. כשההפסים נעלים אני
צוקע למשוס לבון אותי. אין תשובה, הוא טרוד
באייטור מטרות וירי. הרgel מועצת את דזותש הגז.
הפגיים פוגעים והטנק מטלטל. אגלי זעה חורשים
את הפיח השחור שמכסה את פני, זעה מפוחית
נכנת לעיניים, הניגוב הפסיק לעוזר ורק מפריע.
לעתים עמודי החشمل שבעצדי הדורך עוזרים לי
לכון את הטנק. לא אחת קורה שאני יורד מהচיר
אך מצחית להזוז ולהמשיך בדשות הגז לחוצה
לתוכה בכל הנקות, לא עוזב.

גدعון מוחפש את הפניה ימינה ל"טרטור" א' לא מוצא. פתאום שקט דמהה, עברנו את האש, עברנו גם נוראה את הצומת, لأن משייכים, אין לנו. חזרים. אני מסובב את הטנק ומתחיל בדיהירה דרומה, ברור שאנו הולכים לחצות פעם נוספת את נהר האש שונרה כמתחם מצרי שירוה נספפת את מה שונרה כמתחם מצרי שירוה עליינו. גדעון מוחפש את הטנקים א' אלה לא עוננים לו. והאש חוזרת, מחדש, הטילים והנוטרים מכיסים את השמיים. א/or של תופת, ומוחש הטנק מיטלטל בין הפגאים שפוגעים בו א' לא חודרים (לא ברור למה). גם הפעם לא מצאנו את הצומת. ועוד פעם מסתובב צפונה, אנחנו בלבד, גדעון מדבר עם הדוגים מעליו, מוזס יורה, בלי סוף, מוחשיים את האזות. את הטנקים גדעון הפסיק

ט'ז

1. סרן אלין שסון זכה בעיטור העוז לאחר מותו.
 2. סא"ל אברהם אלמוג, מג"ד 184, זכה בעיטור העוז על חלקו במלחמתה.
 3. דורי רוי, עפר, המלחמה שנשכחה, 2005.
 4. סרן איוון שבטי מפקד הנגמ"ש לי זוכה בצל"ש הרמטכ"ל לאחר נופלו.
 5. הרכבתה במלחתות יותם היבנוביץ – הרכוניה לחטיבת 600.

14http://www.hativa14.org.il/?CategoryID=224&ArticleID=871 6. אוצר חסיבה 7. http://www.hativa14.org.il/?CategoryID=225&ArticleID=871

8. להזונה לרשות "מקדח": www.hatva14.org.il/?CategoryID=315&ArticleID=366&Page=1

9. דורי, עפר, פלוגה י' בסופה – סיפורה של פלוגה י'

www.gvura.org .10